

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Resolvitur secunda difficultas, & ostenditur permissionem
peccatorum in electis esse prædestinationis effectum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

ex misericordia divina ad prædictum finem ordinatur, cum ex natura sua ad oppositum finem propendentes: & istos absolute petere non possunt, sed solum sub conditione, quod Deus velit ad finem prædestinationis illos ordinare: & illius generis est materiale peccati, unde à Deo non potest postulari absolute, sed sub conditione prædicta, ut de permissione peccati, seu denegatione gratiæ infra dicemus.

§. II.

Resolvitur secunda difficultas: & ostenditur permissionem peccatorum in electis esse prædestinationis effectum.

Deo tertio, permissionem peccati in electis esse effectum prædestinationis illorum. Est contra Vazquez, Arribal, Meratium, & alios Recentiores: est tamen D. Thomæ super Epistolam ad Romanos capite 8. lect. 5. ubi exponens illa verba: Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, inquit: Sed nunquid etiam peccata cooperantur in bonum? Quidam dicunt quod peccata non continentur sub hoc, quod dicit omnia, quia solum Augustinum, peccatum nihil est, & nihil sunt homines, cum peccant. Sed contra est, quod in glossa sequitur: Usque adeo talibus Deus omnia cooperatur in bonum, ut si qui horum deviant & exorbitant, etiam hoc ipsum eis faciat proficere in bonum: unde & in psalms dicitur, cum ceciderit justus, non relinquitur, quia Dominus supponit manum suam. Quibus verbis sanctus Doctor rationem fundamentalem nostræ conclusionis insinuat. Id enim, quod fit à Deo ob fructum spiritualem rationalis creaturæ, provenit in electis ex intentione beatitudinis, & consequenter est prædestinationis effectus: Sed permissio peccati, seu denegatio gratiæ efficacis ad vitandum peccatum fit à Deo ob fructum spiritualem rationalis creaturæ: Ergo in electis fit ex intentione beatitudinis, & consequenter est prædestinationis effectus. Major patet, Minor probatur primo ex illo Pauli, Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, quod ut vidimus, D. Thomas, & Glossa et Augustino delumpta, extendunt etiam ad ipsa peccata. Secundo ex sanctis Patribus: nam Augustinus de natura & gratia capite 24. docet medicinale fuisse David, quod Psalmo 23. dicebat: Avertisti faciem tuam à me. Dixerat enim in abundantia sua, non movebor in aeternum, & sic tribuabat, quod à Domino habebat: Quare ostendendum est fuerat, (aversione scilicet faciei, per quam gratiæ privatio designatur) unde haberet & recuperet humilia, quod superbus amiserat. Idem docet Gregorius libro 2. Moralium capite 26. his verbis: Fit ut aliquando se hac gratia utiliter subtrahat, & praesument, quantum in se infirmetur, ostendit, tunc enim vere cognoscimus bona nostra unde sint, quando hoc quasi amittendo sentimus, quia à nobis servari non possunt. Et libro 33. capite 11. Nonnulli per accepta dona virtutum, per impensam gratiarum bonorum operum, in superbia vitium cadunt, sed tamen, quo ceciderint, non cognoscunt. Proinde contra eos homines ostendit, quia jam miseris dominatur, etiam exterruitur, ut qui in cogitatione elati sunt, per carum luxuriam prosternantur. Et infra: Fit plerumque, ut nonnulli per superbiam in luxuriam corrumpantur, ex aperto casu malum culpa latentis erubescant, & tunc etiam majora corrigunt, cum prostrati in minimis

A gravius confunduntur: eos enim se inter minora conspiciunt, qui se liberos inter graviora crediderunt. Et paulo post: Ecce qui de virtute se extollit, per vitium ad humilitatem redit: qui vero acceptis virtutibus extollitur, non gladio, sed ut ita dixerim, medicamento vulneratur. Quid est enim virtus, nisi medicamentum, & quid est vitium, nisi vulnus? Quia ergo nos de medicamento vulnus facimus, facit Deus de vulnere medicamentum, ut qui virtute percussimur, vitio curemur: nos namque virtutum dona retorquemus in usum vitiorum, ille vitiorum illecebras assumit in artem virtutum.

Ei concinit Divus Bernardus sermone 2. in enarratione Psalmi 90. his verbis: Nonne cooperatur nobis ille casus in bonum, unde & humiliores efficiamur & cautiore? Et Damascenus libro 2. fidei, ubi hæc scribit: Permittitur quis quandoque in turpem incidere actum ad emendationem deterioris affectus. Verbi causa, quis est elatus in virtutibus, & relictus factus suis, hunc sinit Deus in adulterium prolabi, ut per casum in cognitionem propria infirmitatis veniens, humiliatus consteatur Domino.

Denique Augustinus 14. de civitate Dei capite 13. Audeo dicere (inquit) superbus esse utile cadere in aliquid apertum, manifestumque peccatum, unde sibi displiceant, quam sibi placendo ceciderunt: salubrius enim Petrus sibi displicuit, quando flexit quam sibi placuit, quando presumpsit. Hoc dicit & facit psalmus: Imple facies eorum ignominia, & quærens nomen tuum Domine: id est, ut tu eis placeas quærentibus nomen tuum, qui sibi placuerant quærendo suum. Ex quibus omnibus testimonijs liquet, permissionem peccati ex fine salutis, & profectus spiritualis in electis provenire à Deo.

C Confirmatur ex D. Thomæ 1. 2. quæst. 79. art. 4. ubi loquens de excacatione quæ ad minus includit permissionem peccati dicit quod, Excacatio ex sui natura ordinatur ad damnationem ejus qui excacatur, propter quod ponitur etiam reprobativus effectus, sed ex divina misericordia excacatio ad tempus ordinatur medicinaliter ad salutem eorum qui excacantur, sed hæc misericordia non omnibus impenditur excacatis, sed prædestinatis solum, quibus omnia cooperantur in bonum, sicut dicitur ad Rom. 8. Quo nihil clarius & expressius in favorem nostræ sententiæ dici potest.

Respondet Vazquez, Ecclesiæ Patres vulgari modo fuisse locutos, exprimens eventus quos Deus ex peccato deducit, ac si essent finis permissionis peccati.

Sed contra primo: Verba Patrum possunt absque incommodo accipi in rigore quem sonant, ut ex argumentorum solutione constabit: Ergo absque necessitate in vulgari sensu accipiuntur.

Secundo, Mens Patrum erat finem permissivonis peccati assignare, non eventum ex ipsa sequitum: Ergo explicare eventum, & non causam finalem, esset diminutè procedere, & non solum vulgari locutio.

Tertio, Patres quandoque indifferenter docent, Deum peccata permittere propter gloriam suam, & propter bonum nostrum, ut constat ex Damasceno supra citato, qui docet Deum aliquando velle permittere peccatum propter gloriam suam, aliquando propter bonum ipsius peccantis: Atly, propter suam gloriam, denotat causam finalem: Ergo etiam ly, propter bonum peccantis, finalem causam, & non solum eventum

tom designat. Idem patet ex verbis D. Thomae supra relatis, quibus asserit, quod ex divina misericordia excacatio ad tempus ordinatur medicinaliter ad salutem electorum. Hoc enim verbum *ordinatur*, causam finalem, & non solum eventum significat.

Denique, Quod conducit ad aliquem finem, potest ex eius intentione preparari & amari: Sed permissio peccati ad finem praedestinationis conducit, cum conducatur ad humilitatem, poenitentiam, gratiarum actionem, & similes actus virtutum; qui ad vitam aeternam ordinantur: Ergo ex intentione talis finis potest à Deo preparari, & consequenter sic preparari. Si enim ex tali fine preparari potest, non est cur de facto non prepararetur, cum id conducatur maximè ad ostensionem divinae sapientiae, providentiae, omnipotentiae, & dilectionis erga electos.

101. Confirmatur: Permissio peccati, cum sit effectus divinae providentiae, quae est ordinatio medicorum in finem, est volita à Deo propter aliquem bonum finem: ut enim dicit Augustinus in Enchir. cap. 11. *Deus cum sit summè bonus, nullo modo sineret aliquid mali esse in operibus suis, nisi esset ad id omnipotens & bonus, ut bene faceret etiam de malo. Sed non potest excogitari finis permissionis peccati, qui sit melior, & ordini divinae sapientiae & providentiae convenientior, quam salus & profectus spiritualis ipsorum electorum: Ergo ex eius intentione & amore est volita à Deo in electis permissio peccatorum.*

102. Ex dictis colliges, permissionem peccatorum in reprobis esse effectum praedestinationis electorum; conducit enim ad finem praedestinationis, & ex hac intentione preparatur à Deo, ut constat ex Apostolo ad Roman. 9. ubi ait: *Sustinuit id est permisit, ut ibidem exponit D. Thomas in multa patientia vasa irae, apta ad interitum, ut ostenderet divitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae preparavit in gloriam.* Et cap. 11. loquens de ruina Iudeorum haec scribit: *Nunquid sic offenderunt ut caderent? absit: illorum delicto salus est gentibus, ut illi auferantur; quod si delictum eorum divitiae sunt mundi. & diminutio eorum divitiae gentium, amissio eorum reconciliatio est mundi. Fracti sunt rami ejus, ut ego miserar, &c.* Videri etiam potest S. Thomas ad Roman. 8. lectione 6. ubi docet, quod sicut malum, quod accidit in universo, non semper ordinatur ad bonum illius, cui accidit, bene tamen ad bonum universi: ita malum culpae, seu permissio illius, non semper eligitur in bonum ejus, cui permittitur peccatum, bene tamen in bonum nobilissimarum partium, scilicet electorum: juxta illud Proverb. 11. *Qui stultus est, serviet sapienti: quia scilicet, inquit S. Doctor, Etiam mala peccatorum in bonum justorum cedunt, quia Deus illos propter se diligit, secus autem peccatores; nam sicut per culpam jumenta facta sunt, juxta illud Psalmista: *Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis: ut jumenta tractantur à Deo: totum quod in illis est, in utilitatem sanctorum dirigendo & ordinando.**

S. III.

Solvuntur objectiones.

103. **O**bjicies primò: Effectus praedestinationis debet esse gratia & beneficium Dei, cum

praedestinatio secundum Augustinum sit preparatio gratiae & beneficiorum Dei: Sed permissio peccati non est gratia, nec beneficium Dei, sed potius denegatio gratiae & beneficiorum. Ergo non est effectus praedestinationis.

Confirmatur, Saltem negari non potest quia majus bonum sit ipsa gratia, quam negatio ejus. Ergo denegatio gratiae nunquam potest esse gratia & beneficium respectu hominis. Consequentia videtur manifesta: quomodo enim potest esse beneficium & gratia id, quod tollit majus beneficium & majorem gratiam?

Ad objectionem respondeo distinguendo. **Majorem.** Debet esse gratia, vel intrinseca & ratione sui, vel extrinseca & ratione alterius ad quod ordinatur, concedo Majorem, Intrinseca & ratione sui semper, nego Majorem, & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam. Nam licet permissio peccati intrinseca & ratione sui gratia non sit, prout tamen ordinatur ut praedestinatus humilior, gratia est extrinseca, & Dei beneficium: juxta illud Propheta, *Bonum mihi Domine, quod humiliasti me. Unde Ambrosius: Fidelis factus est Petrus, postquam fidem se perdidisset deservit, atque adeo majorem gratiam reperit, quam amisit.*

Ad confirmationem dicendum, quod licet majus bonum sit ipsa gratia, quam denegatio ejus, si haec duo praesententur secundum aliquas extrinsecas circumstantias & ordinatione divini, interdum majus bonum est, ac proinde Dei beneficium aliqua carentia gratiae ad tempus, quam gratia ipsa: quia fortasse si illo tempore homo esset in gratia, fieret remissior, aut superbius vel incautior, unde postea caderet in reprobationem: cadens verò, & postea furens, humilior, cautior, & ferventior reviviscit. Sicut qui vult ignem ardentius accendi, aliquot guttas perge carbonibus, & ad tempus extinguitur, ut fortius accendatur. Unde Gregorius: *Extremumque grauior Deo amore ardens vita post culpam, quam in securitate: per se innocens.*

Objicies secundò: Omnis effectus nostrae praedestinationis confertur nobis ex meritis Christi: Sed permissio peccati, seu denegatio gratiae efficacis ad evitandum peccatum, non confertur nobis ex meritis Christi: Ergo non est nostrae praedestinationis effectus. Major est certa, Minor probatur. Tum quia Christus non est mortuus ut praedestinati permittatur peccatum, sed potius ut eos praeservet à peccato. Tum etiam, quia aliàs Christus postulasset à Patre quod praedestinati gratiam denegaret, cum ab illo postulaverit omne praemium meritorum suorum, omnique nostrae praedestinationis effectus. Ex quo potius sequeretur, quod etiam non possemus à Deo postulare, ut permitteret nos labi in peccatum, nobisque denegaret gratiam efficacem ad illud evitandum, quod videtur absurdum; cum potius quotidie Deum orare debeamus, ne nos inducat in tentationem, id est ne nobis gratiam efficacem ad evitandum peccatum, & superandas tentationes denegat. Sequela autem probatur.

Quod Christus potest petere, etiam à nobis potest postulari, cum orationes nostrae orationi Christi possint esse conformes: Ergo si Christus rogavit Patrem, ut permitteret nos aliquando labi in peccatum, id potest etiam à nobis postulari.